

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 / Кашенко О.В. /

« 1 » 07 2022

Розробник силабуса

 /Ходаковська Л.Ю./

 /Бець С.М. /

 /Ольхова М.О. /

 /Кравчук О.А. /

СИЛАБУС

«Образотворче мистецтво: Рисунок»

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

- 1) Шифр за освітньою програмою: ОК12.1
- 2) Навчальний рік: 2022-2023 навчальний рік
- 3) Освітній рівень: перший (бакалаврський) рівень
- 4) Форма навчання: денна, дуальна, дистанційна, змішана
- 5) Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
- 6) Спеціальність, назва освітньої програми: 191 «Архітектура та містобудування»
- 8) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова) - обов'язкова освітня компонента
- 9) Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6 семестри
- 11) Контактні дані викладача: (зазначається посада, вчений ступінь, ПІБ викладача, корпоративна адреса електронної пошти, телефон, посилання на сторінку викладача на сайті КНУБА): доцент Ходаковська Людмила Юріївна, khodakovska.liu@knuba.edu.ua; доцент Бець Світлана Миколаївна, bets.sm@knuba.edu.ua; асистент Ольхова Марина Олександрівна, olkhova.ma@knuba.edu.ua; старший викладач Кравчук Оксана Анатоліївна, kravchuk.oa@knuba.edu.ua.
- 12) Мова викладання: українська
- 13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): (ОК02; ОК09; ОК11; ОК14.2)
- 14) Мета курсу: полягає у тому, щоб дати основу і вміння для всебічного осмислення архітектурно-художніх задач з урахування реального виконання їх з натури. Принципи учбового малюнку засновані на законах композиції, пропорційності, освітлення, конструктивних особливостей об'єкту. В процесі навчання розкривається історична роль малюнку. Малювання навчає розглядати та аналізувати просторові форми, створювати їх перспективне зображення, вивчати структуру і конструкцію предметів.
- 15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПР10 Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проєктуванні.	Оцінювання робіт	практичні заняття, самостійна робота	ІК, ЗК05, ФК06, ФК07, ФК15

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 8
---	--	----------------

2.	ПР11 Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проєктуванні.	Оцінювання робіт	практичні заняття, самостійна робота	ІК, ЗК05, ФК06, ФК07, ФК08, ФК15
----	--	------------------	--------------------------------------	----------------------------------

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проєкт / курсова робота / РГР / Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
0	24 год.	0	1	21 год.	залік
0	16 год.	0	1	14 год.	залік
0	16 год.	0	1	14 год.	залік
0	8 год.	0		7 год.	залік
0	24 год.	0	1	21 год.	залік
0	8 год.	0		7 год.	залік
Сума годин:				180 год.	
Загальна кількість кредитів ECTS				6,0	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				86 год.	

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Програма дисципліни

Практичні:

Модуль 1. Вивчення графічних технік в образотворчому мистецтві: олівець, гризаль
Змістовний модуль 1. Вивчення графічної техніки: олівець

Практичне заняття 1 – 4 год.

Рисунок натюрморту з побутових предметів (формат А2).
Композиція предметів натюрморту на папері.
Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи.

Практичне заняття 2 – 4 год.

Рисунок натюрморт з побутових предметів (формат А2).
Уточнення пропорцій предметів та детальна промальовка елементів натюрморту.
Моделювання предметів олівцем з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні.

Практичне заняття 3 – 4 год.

Рисунок натюрморт з побутових предметів (формат А2).
Продовження моделювання предметів олівцем з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні з виявленням художньої виразності.

Змістовний модуль 2. Вивчення графічної техніки: гризаль.

Практичне заняття 4 – 4 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів в техніці гризаль (формат А2).
Композиція предметів натюрморту на папері.
Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи.

Практичне заняття 5 – 4 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів в техніці гризаль (формат А2).
Уточнення пропорцій предметів з більш детальним малюнком елементів натюрморту.
Моделювання предметів з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні, з виявлення фактури

та матерілів предметів в техніці гризаль.

Практичне заняття 6 - 4 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів в техніці гризаль (формат А2).

Продовження моделювання предметів з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні, з виявлення фактури та матерілів предметів, з застосування художньої виразності в техніці гризаль.

Модуль 2. Вивчення графічних технік на тонованому папері
Змістовний модуль 1. Вивчення графічних технік на тонованому папері

Практичне заняття 1 – 4 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів на тонованому папері в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель (формат А2).

Вибір композиційного рішення натюрморту.

Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи.

Практичне заняття 2 – 4 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів на тонованому папері в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель (формат А2).

Уточнення пропорцій предметів з більш детальним малюнком елементів натюрморту.

Практичне заняття 3 – 4 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів на тонованому папері в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель (формат А2).

Моделювання предметів на тонованому папері з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні, з виявлення фактури та матерілів предметів в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель.

Практичне заняття 4 - год.

Виконання натюрморту з побутових предметів на тонованому папері в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель (формат А2).

Продовження моделювання предметів на тонованому папері з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні, з виявлення фактури та матерілів предметів, з застосування художньої виразності в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель.

Модуль 3. Вивчення рисунку голови графічними техніками
Змістовний модуль 1. Вивчення рисунку голови графічними техніками

Практичне заняття 1 – 4 год.

Рисунок черепа голови людини (формат А3).

Побудова черепа череп голови людини у 3-х ракурсах. Техніка виконання зображення – лінійно -конструктивний академічний рисунок.

Практичне заняття 2 – 4 год.

Рисунок черепа голови людини (формат А3).

Світлотіньове моделювання черепа череп голови людини у 3-х ракурсах олівцем.

Практичне заняття 3 – 4 год.

Зображення гіпсової голови (формат А3).

Виконання лінійно –конструктивного академічного рисунку.

Практичне заняття 4 – 4 год.

Зображення гіпсової голови (формат А3).

Деталізація, моделювання об'ємів і форм за рахунок світлотіньового рішення засобами академічного штрихування

Модуль 4. Рисунок портрету людини
Змістовний модуль 1. Рисунок портрету людини графічними техніками

Практичне заняття 1 – 4 год.

Портрет людини (формат А3).

Виконання лінійно-конструктивного академічного рисунку.

Практичне заняття 2 – 4 год.

Портрет людини (формат А3).

Деталізація. моделювання об'ємів і форм за рахунок світлотіньового рішення

Модуль 5. Вивчення рисунку постаті людини.

Змістовний модуль 1. Опанування рисунку кисті руки та ступні в різних положеннях (творчий аспект). Вимоги та правила до виконання конструктивного малюнку кисті та ступні.

Практичне заняття 1 – 2 год.

Рисунок кисті руки та ступні в різних положеннях (формат А3).

Проблеми сучасного та академічного рисунку, основи анатомії, засоби передачі графічної техніки, ознайомлення з завданнями на третьому курсі навчання.

Демонстрація графічних робіт студентів минулих років, монографій, репродукцій.

Практичне заняття 2 – 2 год.

Рисунок кисті руки та ступні в різних положеннях (формат А3).

Основні вимоги до побудови кисті та ступні, формування композиційного простору в аркуші з урахуванням розміщення 4-5 положень.

Практичне заняття 3 – 2 год.

Рисунок кисті руки та ступні в різних положеннях (формат А3).

Виконання лінійно-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій кистей рук та ступні. Малюнок кистей рук та ступні в різних положеннях. Уточнення побудови.

Практичне заняття 4 – 2 год.

Рисунок кисті руки та ступні в різних положеннях (формат А3).

Передача світло-тіньових та тональних відносин, для створення багаті колористичної гами графічними засобами. Передача цілісності зображення, підпорядкування окремих частин та деталей загальному рішенню, застосування принципів роботи від загального до приватного.

Змістовний модуль 2. Антична статуя (олівець)

Вимоги та правила до виконання конструктивної побудови античної статуї

Практичне заняття 5 - 2 год.

Рисунок античної статуї (формат А2).

Композиційне рішення статуї в аркуші, виявлення її конструкційної побудову. Виявлення пропорцій та конструкції тіла людини, суглобних сполучень та деталей. Формування візуального простору в аркуші.

Практичне заняття 6 – 2 год.

Рисунок античної статуї (формат А2).

Виконання лінійно-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій фігури статуї. Передача конструктивної складової, яка підкреслює напрямок руху фігури.

Практичне заняття 7 – 4 год.

Рисунок античної статуї (формат А2).

Передача світло-тіньових та тональних відносин, для створення багаті колористичної гами графічними засобами з застосування художньої виразності.

Змістовний модуль 3. Одягнена людина, торс (олівець)

Одягнена людина, торс у вільній позі. Вимоги та правила до виконання конструктивної побудови торсу одягненої людини.

Практичне заняття 8 – 2 год.

Рисунок торсу одягненої людини (формат А2).

Вивчення торса людини, що знаходиться під одягом, виявлення його конструкцію., пропорцій, суглобних сполучень та деталей. Формування композиційного простору в аркуші.

Практичне заняття 9 – 2 год.

Рисунок торсу одягненої людини (формат А2).

Виконання лінійно-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій торса людини. Передача конструктивної складової одягу, яка підкреслює напрямок руху.

Практичне заняття 10 – 4 год.

Рисунок торсу одягненої людини (формат А2).

Передача світло-тіньових та тональних відносин, для створення багатой колористичної гами графічними засобами з застосування художньої виразності.

Модуль 6. Одягнена людина, складний рух, фігура (м'який матеріал на вибір).

Змістовний модуль 1. Одягнена людина, фігура, складний рух. Вимоги та правила до виконання конструктивної побудови фігури одягненої людини.

Практичне заняття 1 – 2 год.

Рисунок фігури одягненої людини (формат А2).

Вивчення проблем сучасного та академічного рисунку, анатомія руху людини, засоби передачі техніки м'якого матеріалу (вугілля, сангіна, соус, пастель).

Демонстрація графічних робіт студентів минулих років, монографій, репродукцій.

Висновки

Вивчення фігури людини, що знаходиться під одягом, виявлення його конструкцію., пропорцій, суглобних сполучень та деталей. Формування композиційного простору в аркуші.

Практичне заняття 2 – 2 год.

Рисунок фігури одягненої людини (формат А2).

Виконання тонально-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій тіла людини, порівняння співвідношень між собою.

Практичне заняття 3 – 4 год.

Рисунок фігури одягненої людини (формат А2).

Уточнення побудови. Передача конструкції одягу, яка підкреслює та уточнює рухи моделі. Передача світло-тіньових та тональних відносин, для створення багатой колористичної гами графічними засобами з застосування художньої виразності.

Лабораторні заняття: немає.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота:

Індивідуальне завдання за першим модулем

Натюрморт з побутових предметів (олівець, формат А3).

Виконання рисунку у техніці олівець. У постановку для самостійної роботи вводять предмети різні за контрастом і за матеріалом: матові та блискучі, прозорі й не прозорі. Завдання включає тривалий малюнок, при завершенні уточнюються частини моделі з моделюванням форми, застосовуючи закони світлотіні

Індивідуальне завдання за другим модулем

Натюрморт з побутових предметів (туш, перо, кольорові олівці, формат А3).

Виконання рисунку у техніці туш, перо, кольорові олівці. У постановку для самостійної роботи вводять предмети різні за контрастом і за матеріалом: матові та блискучі, прозорі й не прозорі. Завдання включає тривалий малюнок, при завершенні уточнюються частини моделі з моделюванням форми, застосовуючи закони світлотіні.

Індивідуальне завдання за третім модулем

Автопортрет (формат А3).

На форматі А3 графічними олівцями виконується лінійно-конструктивна побудова автопортрету із 4 ракурсів (Рисунок виконується з натури із використанням дзеркал. Техніка виконання зображення – академічний рисунок).

Індивідуальне завдання за п'ятим модулем

Ілюстрація до літературного твору, українські автори. Графічна техніка на вибір студента.

Студент самостійно обирає літературний твір для виконання ілюстрації.

18) Основна література:

Підручники:

1. Лубенський, В'ячеслав Іванович Рисунок за уявленням [Текст]: підручник для худож. вищ. навч. закладів / В'ячеслав Лубенський; М-во культури та інформ. політики України, КДАДПМіД ім. Михайла Бойчука. Київ : Вид-во ТОВ "Юрка Любченка", 2021. 352 с.
2. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. 304 с.

Навчальні посібники:

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 8
---	--	----------------

1. Белянський Олександр Миколайович Короткочасний рисунок. Майстер-клас [Текст]: навч. посібн. / О. М. Белянський; О.М. Белянський; М-во культури і туризму України, Луганський держ. ін-т культури і мистецтв. Луганськ : ЛДКІКМ, 2008. 24 с.
  2. Іванов-Ахметов Володимир Михайлович Навчальний рисунок (рисунок голови людини) [Текст]: навч. посібник / В. М. Іванов-Ахметов; Володимир Іванов-Ахметов; за ред. М.А. Фартушної; відп. ред. П.О. Киричок; рец.: Ю.І. Бондаренко, В.Ю. Могилевський; худож. І.В. Канівець МОН України; НТУ України "КПІ". Київ : НТУУ "КПІ", 2006. 80 с.
  3. Клименюк Тетяна Михайлівна Креслення, рисунок, композиція: навч. посібник /Т.М. Клименюк; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 340 с.
  4. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ : Вища школа, 2002. 188 с.
  5. Куленко М.Я. Авторська накладна графіка / М.Я. Куленко / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ., 2001. 124 с.
  6. Куленко М.Я. Основи композиції в образотворчому мистецтві: навч. посібник для студ. архіт. фак-ту / Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ, 2001. 87 с.
  7. Куленко М.Я. Графічний дизайн: мистецтво шрифту : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. /Михайло Куленко / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., Кн. 2. Київ: Альтерпрес, 2015. 155 с
  8. Макушин Віктор Юрійович Рисунок у просторі й часі [Текст]: навч. посібник / В. Ю. Макушин; В.Ю. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 428 с.
  9. Макушин Юрій Андрійович Рисунок і час [Текст]: навч. посібник / Ю. А. Макушин; Ю.А. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 288 с.
  10. Пригода Л.Г. Зображення міського пейзажу: посібник до вивчення курсу "Рисунок": Для студ. напрямів підгот. 6.060120 "Архітектура" та 6.020205 "Образотв. мист-во" /Київськ.ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 36 с.
  11. Пригода Леонід Григорович Малюнок людини в одязі: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. /Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : [б.в.], 2001. 156 с.
  12. Ратнічин В.М. Перспектива: навчальний посібник. Київ Вища школа 1977 р. 136 с.
  13. Соловійов О.М. Навчальний рисунок /О.М. Соловійов. Киев : Держвидав образотворчого мистецтва і музичної літ-ри, 1956. 227 с.
  14. Сотниченко А.В. Навчальний рисунок: посібник до вивчення курсу "Рисунок" для слухачів факультету довузівської підготовки напрямів 6.060102 "Архітектура" та 6.020205 "Образотворче мистецтво" /А.В. Сотниченко; Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 120 с.
  15. Сухенко Віктор Олексійович Рисунок: навч. посібник для студ. вищ. нач. закл. /В.О. Сухенко. Київ : " BONA MENTE", 2004. 183 с.
  16. Сухенко, Віктор Олексійович Академічний рисунок [Текст]: підручник / В. О. Сухенко, М-во культури України, НАОМА; рец. П.П. Печорний, В. Д. Сергєєв, М. І. Яковлев. Київ : Амадей, 2016. 232 с.
  17. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів : Аверс, 2010. 496 с.
- Методичні роботи:**
1. Антонович Є. А., Шпільчак В. А. Малюнок і живопис: методичні рекомендації. Київ, 1990. 85 с.
  2. Коломієць Ю.Д. Малювання з уяви з використанням графічних технік: методичні вказівки для студ.першого курсу спец. "Архітектура" /Київськ. нац. унів. буд. та архіт. Київ : КНУБА, 2001. 28 с.
  3. Малиновський В.А. Рисунок голови і портретні завдання: методичні рекомендації для студ. усіх спец. архітектурн. факультету /Київ.нац.ун-т .буд-ва та архітектури. Київ, 2001. 48 с.
  4. Пилипчук О.Д. Навчальний рисунок: Зображення голови людини з природи: методичні вказівки для студ. спец. 7.120102 "Архітектура будівель і споруд" 7.120105 "Дизайн архітект. середовища" 7.120103 "Містобудування" /О.Д. Пилипчук; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : КНУБА, 2008. 53 с.
  5. Пилипчук О.Д. Композиція як перша складова навчальних дисциплін з рисунку та живопису: методичні вказівки. Київ: КНУБА, 2007. 20 с.
  6. Полубок А.П. Рисунок. (Побудова конструктивної моделі людського черепа): методичні вказівки до виконання завдань для студентів архітектурного факультету ІІ курсу які навчаються за спеціальністю 191 «Архітектура і містобудування» та студентів І курсу за спеціальностями 022 «Дизайн». /А.П. Полубок; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ: КНУБА, 2018. 24 с.
  7. Скороходов С.М. Лінійний рисунок: методичні вказівки до виконання практичних робіт для студ. спец. 7.120100 "Архітектура", 7.120208 "Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво" /С.М. Скороходов; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2007. 32 с.
  8. Ходаковська Л.Ю. Архітектурна графіка: методичні вказівки: для студентів спеціальності "Архітектура" та "Образотворче та декорат.-прикл. мистецтво" /Л.Ю. Ходаковська; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2006. 40 с.

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 8
---	--	----------------

19) Додаткова література:

- Ежов Валентин Іванович, Ежов Сергей Валентинович, Ежов Дмитрий Валентинович Эскизная графика архитектора: Архитектурная композиция. Эскизное проектирование. Природная и городская среда/В.И.Ежов [и др.]. Киев: Символ-Т, 2003. 335 с.
- Тарас Шевченко. Живопис, графіка: альбом /авт.-упорядник Д.В. Степовик. Київ: Мистецтво, 1984. 171 с.
- Тарас Шевченко: Живопис; Графіка: альбом /авт. вступ. ст. та упорядник Д.В. Степовик. Перевид. Київ : Мистецтво, 1986. 175 с.
- Художники Киева: Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво: Творчо-біографічний довідник /Ред. рада: І. Бугаєнко та ін., Вип. 1. Київ : ІПРЕЗ, 2000.199 с.
- Художники України: Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво: Творчо-біографічний довідник /Ред. рада: І. Бугаєнко та ін., Вип. 2. Київ : ІПРЕЗ, 2001. 223 с.

Інформаційні ресурси:

<https://library.knuba.edu.ua/>

<https://artukraine.com.ua>

<https://www.wikiart.org/uk>

Національний художній музей України. URL: <https://namuseum.business.site/#gallery> (дата звернення: 01.06.2022).

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1539/> (дата звернення 01.06.2022)

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Модуль 1					
Поточне оцінювання			Індивідуальна робота	Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2				
20	20		30	30	100
Модуль 2					
Поточне оцінювання			Індивідуальна робота	Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1					
40			30	30	100
Модуль 3					
Поточне оцінювання			Індивідуальна робота	Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1					
40			30	30	100
Модуль 4					
Поточне оцінювання				Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1					
70				30	100
Модуль 5					
Поточне оцінювання			Індивідуальна робота	Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			
10	15	15	30	30	100
Модуль 6					
Поточне оцінювання				Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1					
70				30	100

Шифр Спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»	Назва спеціальності, освітньої програми «Архітектура та містобудування»	Сторінка 1 з 8
---	--	----------------

Умови допуску до підсумкового контролю: для отримання позитивної оцінки з дисципліни необхідно отримати мінімальну кількість балів за індивідуальну роботу, виконання практичних завдань в повному обсязі, модульного контролю.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам

Перенесення терміну здачі робіт/перездача дозволяється з поважних причин (лікарняний, академічна мобільність тощо) за наявності підтверджувального документу.

При виявленні плагіату робота не зараховується та потребує перездачі.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у вигляді перегляду виконаних робіт за етапами. Модульний контроль здійснюється під час практичного заняття під контролем викладача відповідно до планових модульних контролів, передбачених робочою програмою.

Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

22) Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності здійснюється через реалізацію системи заходів з запобігання академічному плагіату, поширенню принципів академічної етики. Не допускається списування відповідей у іншої особи при складанні підсумкового або поточного контролю. Не допускається придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів індивідуальної роботи.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=4169>